

เทศน์เช้า วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

พระอาจารย์สงบ มนัสสุนโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะ วันนี้วันพระ วันพระ วันโกน วันแสวงบุญ แสวงบุญกุศลเพื่อหัวใจของคน หัวใจของคนนะ เพราะคนที่ไม่สนใจ คนที่เขาไม่เชื่อถือมากมายมหาศาล เวลาคนที่หัวใจที่ ประเสริฐใจ วันพระผู้ประเสริฐ ประเสริฐใจ สิ่งที่ประเสริฐนะ ชีวิตมีค่ามีค่ามาจากไหน มีค่ามาจากคนใกล้ชิดใจ มีค่ามาจากพ่อจากแม่ พ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของลูก พ่อแม่เป็นพระอรหันต์ ของลูกใจ

พ่อแม่ให้ชีวิตนี้มา พ่อแม่เป็นเจ้าของชีวิต เลี้ยงแล้ว เห็นไหม ความรักของพ่อแม่เป็น ความรักที่สะอาดบริสุทธิ์ ความรักที่ไม่หวังผลตอบแทนใดๆ ทั้งสิ้น ไม่หวังผลตอบแทนใดๆ ทั้งสิ้น ยังทะนุถนอมเลี้ยงดูมา ให้การศึกษา ให้มีหน้าที่การงาน ให้ต่างๆ พ่อแม่ให้มาทั้งสิ้นเลย พระอรหันต์ของลูก ถ้าไม่มีพ่อไม่มีแม่ เราไม่ได้มาเกิด เวลาเกิดมาแล้วเราต้องซาบซึ้งบุญคุณ ของพ่อแม่ของเราไป ปู่ ย่า ตา ยายของเรา เห็นไหม เวลาทำบุญกุศลขึ้นมา อุทิศส่วนกุศลให้กับ ปู่ ย่า ตา ยายของเรา ให้กับผู้มีบุญมีคุณใจ

เขาบอกว่าทำบุญแล้วอุทิศกุศลไม่ได้ อุทิศแล้วไม่ได้ ไม่ได้ก็คือคนที่แข็ง คนที่กระด้าง คนที่หัวใจมีดบาด ไม่รู้จักบุญคุณของคน ถ้ามีบุญคุณของคน เราเป็นคนกตัญญูกตเวทีกว่า เรา รู้จัก บุญรู้จักคุณ พ่อแม่ให้ชีวิตนี้มา ชีวิตนี้มีค่าที่สุดแล้ว แล้วเราเกิดมาแล้วเราเป็นมนุษย์ เรามี หน้าที่การงานของเรา เราชวนขวยของเรา เราทำหน้าที่การงานของเรา นี้เพื่อประโยชน์กับเรา เพื่อประโยชน์กับเราไป ถ้าเพื่อประโยชน์กับเรา เราซาบซึ้งบุญคุณของเรา เราตอบแทนบุญคุณ ของพ่อของแม่ เวลาปฏิสนธิจิต ปฏิสนธิจิตใจ เวลาเกิด เกิดจากพ่อจากแม่ใจ

แต่เวลาเป็นเรื่องธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นะ จิตนี้เวียนว่ายตายเกิด ในวัฏฏะ จิตของเรา จิตของเรานะ จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ เพราะมันมีอวิชชามันถึง เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ เพราะมันมีบุญมีกรรมต่อกัน เป็นสายบุญสายกรรมต่อกัน ถึงมาเกิด

ร่วมกัน เวลาเกิดร่วมกันขึ้นมาแล้ว เห็นใหม่ อภิปาติบุตร บุตรที่ดีกว่าพอกว่าแม่เฒ่า เวลาที่มีเวรมีกรรมต่อกัน มันก็มีการขัดการแย้งในหัวใจเป็นเรื่องธรรมดา เพราะมีอวิชชาในหัวใจ

เวลาจิตมันมีทั้งพุทธรูป พุทธรูป เป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานใจ แล้วมันก็มีมาร มันมีมาร มีพญามารครอบงำใจ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะตรัสรู้ธรรม มารคอยตัก เวลามารคอยตัก ลูกสาวของมาร นางตัณหา นางอรดี ความโลภ ความโกรธ ความหลงนั้นเฒ่า เป็นลูกสาวของมาร ลูกสาวของมารบอกว่าไม่เป็นไร จะไปเกลี้ยจะไปกล่อมเฒ่า

นี่ในหัวใจของเรา เห็นใหม่ มีทั้งพุทธรูป มีทั้งสารพิษ สารพิษเวลาความเป็นพิษในหัวใจของเรา เวลามันครอบงำหัวใจของเรา มารที่มันครอบงำหัวใจของเรา มันปิดหูปิดตาใจ แล้วมันบอกว่าความคิดไม่มีใครรู้กับเรา ความคิดเป็นความเห็นของเราเฒ่า แล้วมันทำสิ่งใด นั่นเป็นความคิดที่ผิด ถ้าความคิดที่ผิด แต่เราไม่เข้าใจเฒ่า เพราะอวิชชามันปิดหูปิดตาใจ

วันพระ วันพระผู้ประเสริฐ เห็นใหม่ ผู้ประเสริฐ พุทธรูป เราจะเข้าไปสู่พุทธรูป ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานใจ ถ้าพุทธรูป ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน เราจะปลุกหน่อของพุทธรูปเฒ่า เราจะปลุกหน่อของพุทธรูปนี้เริ่มต้นจากทำบุญ ทำกุศลนี้เฒ่า ทำบุญ ทำกุศล การให้ทาง การยกมือไหว้นอบน้อม เป็นบุญเป็นกุศลทั้งนั้นเฒ่า คำว่า “เป็นบุญ เป็นกุศล” สิ่งที่เป็นบุญกุศลเพราะอะไร เพราะจิตใจมันเป็นธรรมเฒ่า จิตใจมันใฝ่ดีเฒ่า

ถ้าจิตใจที่เป็นพาลเฒ่า มันลูกหลานของมารเฒ่า มันทำลายหัวใจเราก่อน เวลาความคิดมันเกิดขึ้นเฒ่า มันเหยียบย่ำหัวใจของเราแล้วแหละ หลวงตาท่านสอนประจำ ไปกว้านเอาความเป็นภัยสารพิษต่างๆ มาทับถมใจของตน ยังไม่รู้ตัวเฒ่า มันรู้ตัวแต่ว่ามันได้ชนะเขา มันได้เหยียบย่ำเขา มันได้ทำลายเขา มันได้ มันว่ามันได้ มันได้เฒ่า นั่นเฒ่ามันเป็นเวรเป็นกรรม เห็นใหม่

กรรมจำแนกสัตว์ให้เกิดต่างๆ กันเฒ่า เวลาพระโพธิสัตว์ พระโพธิสัตว์ มีแต่กรรมดีกรรมดีเฒ่า คำว่า “กรรมดีเฒ่า” สิ่งใดก็ให้ ให้ทั้งสิ้น ให้เขาไปทั้งสิ้น ให้แล้วผลตอบสนองขึ้นมา ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย มันสมบุญแบบเฒ่า เวลาสมบุญแบบแล้ว ต้องเกิดมาเป็นเจ้าชายสิทธัตถะ เกิดมาแล้วเฒ่า พรหมณ์พยากรณ์เลย ถ้าอยู่ทางโลกจะได้เป็นจักรพรรดิ แต่ถ้าออกบวชจะได้เป็นศาสดา สิ่งต่างๆ พยากรณ์เฒ่าเลย

นี่พูดถึงเป็นพรหมศาสตร์ เป็นเรื่องการทำนายใจ เขารู้ของเขาใจ

แต่เป็นความจริง ความจริง เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้สร้างมา เป็นผู้กระทำมาทั้งสิ้น ถ้าเป็นผู้สร้างมาทั้งสิ้น พระพุทธศาสนานะ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา สัจธรรม พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ พระสงฆ์อย่างพวกเราจะได้บวชหรือไม่ได้บวช ถ้ามันเป็นอริยสงฆ์ในหัวใจของเรา นางวิสาขา ไม่ได้บวชก็เป็นพระโสดาบัน พระโสดาบันใจ

นี่ก็เหมือนกัน สิ่งที่อยู่ในหัวใจของเรา ถ้ามันจะเป็นพระสงฆ์ เป็นสัจธรรมความจริงอย่าง นั้น เพราะมันรู้ธรรม รู้ธรรม คำว่า "รู้ธรรม" รู้ธรรมมาจากไหน รู้ธรรมมาจากปัจเจกตั้ง สันติโณฐิโก เวลาปัจเจกตั้ง สันติโณฐิโก มันรู้จักหัวใจ

หัวใจความที่เราไม่รู้จักใจของเราเลย เวลามันคิด เวลาต้นไม้เป็นพืชที่ เห็นไหม ที่มันเป็น ความโลภ ความโกรธ ความหลงมันเกิดขึ้นมา มันครอบงำหัวใจของเรา

แต่ถ้าเป็นสัจธรรม เราประพฤติปฏิบัติของเรา เป็นสัจจะความจริง เป็นพุทธะ เป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน เวลามันจะเกิดสิ่งใด เราบู๋เท่า บู๋เท่าในหัวใจของเราทั้งหมด

มโนกรรม มโนกรรม มโนกรรมในหัวใจ จิตใจมันยังรู้เท่า มันเป็นธรรมในหัวใจนะ ความคิดใจ มโนกรรม มโนกรรม คิดซ้ำคิดซ้ำ แล้วมันก็คิดใจ ความคิดๆ เวลาเราทุกข์เรายาก เราว่าเราทุกข์เรายากนะ แต่เราไม่รู้เลยว่าเราทุกข์เรายากเพราะความคิดของเรา นี่ เราไม่รู้เลยว่า เวลาความโลภ ความโกรธ ความหลงมันครอบงำหัวใจ

ดูมันสิ มันพาคนไปทำตามแต่อำนาจของมัน แล้วทำเสร็จแล้วมันไปไหนละ มันเป็น อารมณ์ชั่ววูบ เวลามันผ่านไปแล้วนะ สำนึกได้ เสียใจ แต่ตอนมันพาไป ทำไม่ไม่คิดได้ละ พอ มันผ่านไปแล้ว มันเป็นอารมณ์ชั่ววูบ

เราเป็นชาวพุทธใจ เราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา สิ่งที่เราอ่อนนอน การกราบก้ม การขออภัยต่างๆ อันนี้มันเบ็ดสภาคกรรม กรรมร่วมกันมา

แต่ถ้าเวลาเป็นความจริง ความจริง เห็นไหม เราทำของเราเป็นสัจจะความจริง เวลาทำบุญกุศล ทำบุญกุศล ต้องไปวัดไปวา ต้องไปทำกับพระ เวลาเราอยากให้ทาน เราให้ใครเขาก็

ได้ไง แต่หัวใจของเรา ทำไม่ไม่สงสารมันเลยหรือ ไม่สงสารหัวใจของเราเลยหรือ ถ้ามันสงสารนะ เฮ้ย! เอ็งทำไมทุกข์ขนาดนี้วะ

เราเชื่อมั่นในพระพุทธศาสนาไง เวลาเราฝึกหัดของเรา ฝึกหัดสติของเราขึ้นมา เราระลึก ฐูของเราตลอดเวลา แล้วเวลาระลึกรู้แล้ว สิ่งที่มีมันดีขึ้นกว่านั้น คีล สมาธิ เวลาทำสมาธิ ทำความสงบของใจเข้ามา ถ้าใจสงบระงับเข้ามา พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานไง ถ้าเราจะปลุกหน่อของพุทธะไง ถ้าหัวใจของเรา เราจะสร้างแต่คุณงามความดี ความดีทั้งเหว เพราะโลกเขารู้กับเราไม่ได้ไง เวลาทุกข์ ใครไม่รู้กับเราหรอก ความสุข ความทุกข์ในใจของเรา เวลาเรามีการกระทำ เราพยายามบริกรรมของเรา หายใจเข้านึกพุท หายใจออกนึกโธ

คำว่า “หายใจเข้านึกพุท หายใจออกนึกโธ” แย่งพญามารมันมา พญามารมันเหยื่อ มันล่อใจ นู่นก็ดี นี่ก็ดี นู่นก็ยอดเยี่ยม นี่ก็ประเสริฐ มันไปตามมันไง แต่เราบอกให้กำหนดพุทโธ พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน ให้กำหนดพุทโธ เวลากำหนดแล้วมันจืด มันชืด มันตึง มันเครียด มันไม่เห็นได้อะไรขึ้นมาเลย ได้! ได้ที่ไม่ให้มันคิดตามที่มีมันพอใจไง ได้ที่มันไม่ปลุกประเด็นในหัวใจเราขึ้นมาไง แล้วฝึกหัด ฝึกหัดขึ้นมา ดูนักกีฬาสิ ถ้าความพิตไม่พอเขาไม่ให้แข่งหรอก ทีมฟุตบอล ถ้านักกีฬาเขาไม่พิต เขาให้นั่งอยู่ข้างสนาม

นี่ก็เหมือนกัน หัวใจเราอ่อนแอ หัวใจเราไม่มีกำลัง แล้วเราไม่ได้ฝึกหัดอะไรเลย ศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาเป็นทฤษฎี ทรงจำธรรมวินัย ทรงจำธรรมวินัย ทรงจำ รู้ไปหมดละ รู้ไปทุกอย่างเลย ความผิดของคนอื่นเห็นหมดเลย นู่นก็ผิด นี่ก็ผิด คนนู่นก็ไม่ได้ คนนี้ก็ไม่ได้ แต่เราไม่ดีไม่เห็นนะ ถ้ามันเห็น เห็นตอนไหนละ เห็นตอนนั่งสมาธิ นั่งได้ ไม่ได้ ถ้าไม่ได้แสดงว่าเราคนไม่ดี ถ้าคนดีมันต้องนั่งได้ คำว่า “นั่งได้” เพราะอะไร

เพราะเราบูชาของค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นะ ปฏิบัติบูชาปฏิบัติบูชา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เน้นย้ำกับพระอานนท์เลย เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะปรินิพพานไง มัลลกะศัตรีย์ ประชาชน เอาดอกไม้ธูปเทียนมาเคารพบูชา มากมายมหาศาล

“อานนท์ เธอบอกเขานะ ปฏิบัติบูชาเราเถิด อย่าได้บูชาเราด้วยอามิสเลย”

ข้าวของเงินทองทุกอย่างเป็นอามิสทั้งนั้น สิ่งที่เป็นอามิส เรานูชาได้แต่สิ่งที่เป็นอามิสใจ แต่เราไม่สามารถปฏิบัติบูชาพุทธะในใจของเราได้ไง ปฏิบัติบูชาเราเถิด ปฏิบัติบูชาเราเถิด แล้วเรานักประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เราพยายามจะไปหาพุทธะ

วันนี้วันพระ วันพระ ถ้าวันพระ พระที่สำคัญคือพระรอบข้างเรา พ่อแม่ของเรานั้นแหละ แล้วถ้ามันทำสัมมาสมาธิได้ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานนั้นนะ พระของเรา พระในใจของเรา พระในใจของเรา ถ้ามันเห็นพระในใจของเราขึ้นมา พระในใจของเราเป็นพุทธะ เป็นผู้ตื่น ผู้ตื่นพยายามโน้มไปให้เห็นโทษเห็นภัยในหัวใจของเรา เห็นเชื้อไข เห็นอวิชชา เห็นพญามารที่พาเรามาเกิดอยู่ที่นี่ ถ้ามันรู้มันเห็นของมัน มันใช้สติปัญญาของมัน

ถ้ามันเกิดพุทธะ มันเกิดภาวนามยปัญญาขึ้นมา ปัญญามันเกิดจากการภาวนาขึ้นมาไง สิ่งทีภาวนา เห็นใหม่ ที่ว่าเราทำบุญกุศลต้องไปวัดไปวาไง **แล้วถ้าเราภาวนามยปัญญา ปัญญามันเกิดจากหัวใจของเราขึ้นมาไง ปัญญาอย่างนี้เป็นปัญญาที่ประเสริฐ พระพุทธศาสนา ศาสนาแห่งปัญญาอยู่ตรงนี้ อยู่ตรงที่เกิดภาวนามยปัญญา ปัญญาของเราที่รู้แจ้งในใจของเรา**

แล้วมันอยู่ไหนล่ะ หลวงพ่ออย่าเพื่อนะ หลวงพ่อเพื่อแล้วแหละ ปัญญาอะไร ปัญญาอะไร ปัญญาก็เราศึกษากันอยู่ที่นี่ไง ทำวิจัยกันอยู่ที่นี่ไง ปัญญา วิจัยมันวิชาชีพทั้งนั้น มันไม่รู้เท่าทันใจของคนหรอก

เวลาภาวนามยปัญญามันเกิดจากใจ มันรู้เท่าทันใจเราแล้วนะ มันรู้เท่าทันความคิดนะ มันเอาความคิดเรามาแยกมาแยะ คิดนี้เพื่ออะไร คิดนี้เพราะอะไร คิดนี้มีใครเป็นคนยุเป็นคนแหย่ คิดนี้มันเกิดขึ้นมา เห็นใหม่ จุดไฟสิ ไฟมันก็เกิด จุดเทียนไฟก็ติด เป่ามันก็ดับ

นี่ก็เหมือนกัน ความคิดมันเกิดขึ้นมาเกิดจากใจ มันเกิดมาอย่างไร เอาความคิดมาจับได้ แล้วมาแยกมาแยะขึ้นมา ชันท์ ๕ รูปคืออารมณ์ความรู้สึก เวทนาคือความพอใจ ไม่พอใจ สัญญาคือต้นประเด็น สัญญาคือความจำได้หมายรู้ สัญญาคือจริตนิสัย สัญญาคือที่สร้างมาจนที่มันชอบ สังขารมันปรุงมันแต่งขึ้นไป แล้ววิญญาณที่รับรู้เป็นอารมณ์ อารมณ์ไปอย่างนี้ แยกแยะมัน มันรู้มันเห็น รู้เห็นในชันท์ ๕ ชันท์ ๕ ไม่ใช่เรา เราไม่ใช่ชันท์ ๕

แต่นี้มันไม่ใช่เรานี่ไหน วิ่งตามมันนะ วิ่งตามมันต้อยๆ เวลาความคิดมันบอก จะไปนั้น จะไปนี้ จะเอาไฉนนั้น วิ่งตามมันเลย

แต่ถ้าเวลาพระโสดาบัน เห็นไหม ชั้นที่ ๕ ไม่ใช่เรา เราไม่ใช่ชั้นที่ ๕ และชั้นที่ ๕ ก็ไม่ใช่ทุกข์ด้วย ความคิดก็ไม่ใช่ความทุกข์ ชั้นที่ ๕ ไม่ใช่ทุกข์ด้วย เราก็ไม่ทุกข์ในชั้นที่ ๕ ด้วย เพราะชั้นที่ ๕ ไม่ใช่เรา เราไม่ใช่ชั้นที่ ๕ พุทฺธะ เวลาฝึกหัด ฝึกหัด เขาฝึกหัดกัน อย่างนี้ แต่เขาฝึกหัดกันอย่างนี้ เวลามันเกิดขึ้นมา เกิดเป็นความจริงขึ้นมาในหัวใจของเรา

วันนี้วันพระ วันพระ ผู้ที่มีพระคุณกับเรา พ่อแม่ของเรา พระที่ใกล้ตัวเรา ใกล้ตัว แต่ไม่ใช่ ตัว ถ้าในตัวขึ้นมา ในตัว ร่างกายนี้มันก็ไม่ใช่จิต จิตมันอยู่ในร่างกายนี้ เวลาเข้าไปพิจารณาไป ในจิต กิเลสไม่ใช่เรา เราไม่ใช่กิเลส แต่ตอนนี้กิเลสมันเป็นเรานะสิ แล้วไม่เคยรู้ไม่เคยเห็นด้วย กิเลสไม่ใช่เรา ถ้าเป็นของเรา เราละไม่ได้ กิเลสไม่ใช่เรา แต่ถ้าคนหยาบ คนหนากิเลสมัน ครอบงำจนไม่ฟังอะไรเลย คนปานกลางก็เอ้อ! น่าสนใจ ใ้คนที่ละเอียดนะ เราอยากจะทำอะไร แต่ทำไม่มันทำไม่ได้ ทำไม่มันทำไม่ได้

มันทำไม่ได้มันก็ย้อนกลับมาที่ อานาจาสนาบารมีของคน ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขยของพระพุทธเจ้า แล้วพระสาวกบุตร พระโมคคัลลานะ อัครสาวกเบื้องซ้ายและเบื้องขวา เขาได้สร้างบารมีของเขา มา เขาได้สะสมบารมีของเขา มา เวลาเขามาประพฤติปฏิบัติ เวลาจะไปกราบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกเลย “นี่อัครสาวกของเราเบื้องซ้ายและเบื้องขวามาแล้ว” ทั้งๆ ที่เพิ่งมาบวชนั้นนะ แต่พอทำเป็นจริงขึ้นมา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตั้งให้เป็นเลย มันอยู่ที่นี้

เราก็มีความสนใจ ทำไมเราทำไม่ได้นะ ทำไมเราทำไม่ได้นะ เราก็พยายามสิ ทำทาน ร้อย หนพันหน ไม่เท่ากับถือศีลบริสุทธิ์หนึ่ง มีศีลบริสุทธิ์ร้อยหนพันหน ไม่เท่ากับเกิดสมาธิขึ้น หนึ่ง มีสมาธิร้อยหนพันหน ที่มีสมาธิ สมาธิกันอยู่ได้ เกิดปัญญาขึ้นมาหนึ่งเป็นไปไม่ได้ หรือไม่มีสมาธิก็เกิดปัญญาไม่ได้

ปัญญาที่ชำระล้างกิเลส ปัญญาที่เกิดขึ้น ในทางศาสนาเรียกว่าสัญญา โลกีย์ปัญญา ปัญญาของโลกๆ โลกเพราะอะไร โลกคือโลกทัศน์ โลกคือโลกของเรา วิสัยทัศน์เกิดจากจิต ปัญญาโลกๆ ก็ปัญญาเกิดจากจิตนั้นแหละ เกิดจากจิต จิตมีวิชชาอันนั้นนะ แล้ววิชชามันก็พา

เราคิด ย้ำคิดย้ำทำอยู่นี่ แต่ธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรงข้ามเลย ความตรงข้าม ตรงข้ามเพราะอะไร สิ่งสรรพสิ่งมันมีของมันอยู่โดยธรรมชาติของมัน แต่มันมีตัวผู้ตัวเหยี่ยวตัวผู้ตัวเหยี่ยว

คนชอบ ชอบไม่เหมือนกัน ความรักความชอบต่างๆ ไม่เหมือนกันทั้งสิ้น เพราะจริตนิสัย ความชอบ ความชอบ ความชอบนี่คือสันดานนะ ความชอบนี่ไม่ใช่กิเลสนะ ใ้กิเลสที่ว่าเพราะความชอบแล้วมีกระตุ้นใจ รูป รส กลิ่น เสียงอันวิจิตรไม่ใช่กิเลส เพชรก็ไม่ใช่กิเลส เพชรไม่มีกิเลส แต่คนแย่งชิงเพชรกันนะกิเลส เพชรมันมีกิเลสไหม เพชรมันไม่มีชีวิต เพชรมันก็เป็นเพชรอยู่นั่น แต่คนไปแก่งแย่งชิงดีกันใจ

ใ้ค้นหาความทะยานอยากของคนต่างหากคือกิเลส ค้นหาความทะยานอยากของคนต่างหากเป็นกิเลส รูป รส กลิ่น เสียงอันวิจิตรไม่ใช่กิเลส

แต่! แต่เวลาคนที่สร้างบุญกุศลของเขาขึ้นมาเนะ เขามีบุญกุศลมันเป็นบุญใจ มันได้มาด้วยความชอบธรรมใจ ความได้มาชอบธรรม เราไม่ได้ปฏิเสธนะ เราไม่ใช่ขอวัดกันที่ไม่เอา โยนทิ้ง โยนทิ้ง ไม่ใช่! เรามีแล้ว เราไม่เหยียบย่ำหัวใจของเราต่างหาก มีสิ่งใดแล้ว สิ่งนั้น เห็นไหม ผู้ที่จิตใจเป็นธรรม สิ่งที่เกิดขึ้นมาแล้วมันเป็นประโยชน์ มันเป็นประโยชน์กับโลก เราใช้สอยเพื่อโลก ใช้สอยเพื่อหัวใจดวงนี้ที่มีคุณค่าขึ้น คนที่มีอำนาจวาสนา เราเจอจนเพื่อสร้างอำนาจวาสนาบารมีของเราไป ไม่ใช่ว่า โอ้ย! ถ้ามันเป็นกิเลสก็โยนทิ้ง โยนทิ้ง

มีสำนักปฏิบัติเยอะมากเลย เขาว่าอยากเป็นพระโสดาบันใหม่ ถ้าใครอยากมี สมบัติโอนมาให้เราหมดเลย เอ็งจะได้เป็นพระโสดาบัน มันคิดตื้นๆ แต่คนมันก็เชื่อ แปลกมาก

ความจริงของของเราก็คือของของเรา แต่ค้นหาความทะยานอยากของเรา ถ้าเรามีสติมีปัญญา เราไม่ไปทุกข์ไปยาก ดูคนตระหนี่ดี เขามีเงินมีทองมากมายมหาศาล เขาไม่ใช่สอยเพื่อประโยชน์กับร่างกายของเขา ร่างกายของเขาคือปัจจัย ๔ เขาไม่ใช่สอยเพื่อเขา และเขาก็ไม่ใช่สอยเพื่อสังคม เขาไม่ใช่สอยเพื่ออะไรเลย มันไม่เป็นประโยชน์กับใครเลย ความตระหนี่อันนั้นนะ

โตเถยพราหมณ์ เห็นไหม โตเถยพราหมณ์ เธอเกิดเป็นโตเถยพราหมณ์ เธอก็ตระหนี่ เวลาตายไปแล้ว ไปเกิดเป็นสุนัข มาเฝ้าทรัพย์สมบัติของตนก็ตระหนี่ ทรัพย์สมบัติของ

คนที่ตระหนี่ ที่เราไปตระหนี่ถี่เหนียว ในพระไตรปิฎกมากมายมหาศาลเลย คนที่ติดในทรัพย์ ของตน ตายไปแล้วมาเกิดเป็นตุ๊กแกมาอยู่ในบ้านนั้น ตายแล้วไปเกิดเป็น โอ๊ย! มากมาย แล้ว จริงหรือ

นี่ไงความผูกพัน ตัณหาความทะยานอยาก ที่อยู่ในใจนั้นนะ ทรัพย์สมบัติมันควรเป็น ประโยชน์ ถ้าจิตใจคนที่เป็นธรรม ทรัพย์สมบัติมันไม่เป็นประโยชน์กับคนที่แย่งชิง ตัณหาความ ทะยานอยากแย่งชิงกันมา แล้วถ้ามีแล้วไม่รู้จักใช้สอยมัน มันกลับเป็นโทษ เป็นโทษเวลาถ้าใช้ สอยไปทำต่างๆ ไปมันจะเกิดดีงามในวิภวภูฏะ แต่มันติดพัน มันเกิดเป็นการมาเฝ้า มาดูมาแล มา ผูกพันกับมันอีกไง ก็เลสมันถึงร้ายนักไง

คนเราเกิดมานะมีอวิชา เพราะการเกิด เกิดจากพุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน เกิดจาก ปฏิสนธิจิตนี้แหละ แต่เพราะมีอวิชา เราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา มีครูบา อาจารย์ที่ประพฤติปฏิบัติ เราพยายามฝึกหัดของเรา ทำไมท่านทำได้ ทำไมเราทำไม่ได้ แล้วถ้า เราทำของเราได้ เราก็ฝึกฝนของเราขึ้นมาให้มันเป็นประโยชน์ของเราไง มันเป็นปัดจัดตั้ง เป็น สันติปฏิญญาไง เวลาเป็นปัจเจกจัดตั้ง เป็นสันติปฏิญญา เป็นสมาธิ อ้อ! แหม! มหัศจรรย์มาก เวลาเกิด ปัญญา อ้อ! มหัศจรรย์กว่า แล้วมันเกิดปัญญาญาณ โอ้โฮ! ยิ่งมหัศจรรย์ใหญ่เลย

แล้วเวลาครูบาอาจารย์ท่านสนทนาธรรมกัน ถ้าใครไม่มีพูดไม่เป็นหรือ พูดลอยๆ ฟัง เขาแล้วว่า ศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเหมือนเขาแล้วว่า ไม่เคยรู้ ไม่เคย เห็น เห็นแต่เมนูของอาหารแต่ไม่เคยกิน ไม่รู้รสชาติของมันไง

ครูบาอาจารย์ของเราท่านปฏิบัติแล้วนะ ปัจเจกจัดตั้ง สันติปฏิญญา รู้เต็มเม็ดเต็ม หน่วย สดๆ ร้อนๆ สมาธิก็สดๆ ร้อนๆ ถ้าปัญญาขึ้นมาเกิดปัจจุบันนะ สดๆ ร้อนๆ มันสดๆ ร้อนๆ มันก็แก้กิเลสสดๆ ร้อนๆ ตรงนี้ไง

แต่ของเรา เรามีแต่เมนูจำได้ สัญญาทั้งหมด ไม่มีรสไม่มีชาติเลย เวลามันทุกข์มันยาก ศึกษามาก็ เออ! ดีหน่อยหนึ่ง เดียวก็ลืม

แต่อริยสังขในหัวใจของครูบาอาจารย์ไม่มีลืม อริยสังขเป็นอริยสังข เป็นสังขจะ เป็น ความจริงอยู่ในหัวใจดวงนั้น เป็นอกุปปธรรม ไม่เคลื่อนที่ ไม่แปรปรวน มันเป็นสังขจะ

เป็นความจริงอันนั้น นี่ในพระพุทธศาสนาของเราไง มันถึงมีพระพุทธ พระธรรม
พระสงฆ์ แก้วสารพัดนึก ใครเข้าได้มากได้น้อยแค่ไหนเป็นสมบัติของคนคนนั้น เอวัง